

Ioana poate fi asemuită cu Ruzanda din „Frunze de dor” de Ion Drăgă, ambele tinere, în pragul primei iubiri, la începutul greutăților din viață. Ruzanda este plasată în fața provocării de a-l vedea pe Gheorghe dus la armată, rămâne singură și dezamăgită, precum rămâne și Ioana, când pleacă Ștefan la București.

Înra mea opinie, personajul propus promovează valori de modestie, bunătate, răbdare și dragoste nemuritoare. Recenta „se ajungi bine la București, Ștefane, chiar dacă o să nu ufi” accentuează bucuria simț al omului, îl pune pe el în centru, bucurându-se lui mai presus de sentimentele sale, spiritul de jertfă. Adăugând exclamația „Poate nu ufi!” reliefează speranța sa nemuritoare de a rămâne în memoria sa și ne îndeamnă să ne uim să ne jertfim pentru apropiatele noastre. Așadar să se contureze în rugămintea: „Se ajungi om mare! Dar dacă nu ajungi, Ștefane, întoarce-te, eu am să te aștept...”

SUBIECTUL AL III-LEA (10 puncte)

Te numești Cristian / Cristina Chitic. Locuiești în orașul Edineț, pe strada Mihai Eminescu, 5. Ai numărul de telefon 022 98 76 54. Poți fi găsit/ă acasă zilnic după ora 15.00.

În dimineața zilei de 31 mai, mergând spre liceu, ai găsit un pachet cu fotografii. L-ai luat acasă, dar vrei să faci ceva pentru a-l întoarce stăpînului.

Redactează textul anunțului pe care îl vei afișa pe avizierul primăriei.

Atenție! În text, trebuie:

- să utilizezi structura specifică acestui tip de compunere;
- să valorifici conținutul legendei;
- să respecti normele de ortografie și de punctuație.

4 4 puncte 4
4 5 puncte 4
1 1 punct 1
9 9

Anunț

La 31 mai, dimineața, am găsit un pachet cu fotografii. Numele meu este Cristina Chitic, locuiesc în orașul Edineț, strada Mihai Eminescu, 5. Reg persoanele ce l-au pierdut să se adreseze la numărul de telefon: 022 98 76 54, zilnic, după ora 15.00.

Cristina Chitic

MINISTERUL EDUCAȚIEI

AGENȚIA DE ASIGURARE
A CALITĂȚII

C OPC 006

EXAMEN DE BACALAUREAT

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

06 iunie 2014

Profilul real

Y XIV 208

Timp pentru scriere – 180 minute

Instrumente și materiale permise: pix de culoare albastră.

Instrucțiuni pentru candidați:

Înțește atent subiectele de examen propuse.
Rezolvarea lor este obligatorie.

Îți dorim mult succes!

Însoțitor I:

Călăraș Viorica

NUMELE, PRENUMELE

Nota:

93

Semnătura

V. Cmiș

Însoțitor II:

Yanai Oxana

NUMELE, PRENUMELE

:

93

Semnătura

OK

00140412

00141047

SUBIECTUL I (38 de puncte)

Scrie, în spațiile rezervate, răspunsul la fiecare dintre cerințe, pentru a demonstra înțelegerea textului de mai jos:

EA, DRAGOSTEA

Și atunci venea Ea:
Nufăr-pasăre-femeie,
Și în trup îmi descuia
Murmurul Mării Egee.

Aer dulce avea-n os!
Aburit de-a ei privire,
Se-nroșea miraculos
Geamul vieții cel subțire.

O, și-avea un farmec sfânt –
Semăna cu-o ploaie care
La trei metri de pământ
Se transformă în ninsoare.

O religie era –
Plină toată de păcate,
Ce cu sângele-mi lega
Clipa de eternitate...

„Vino iar! – acum îi strig,
Pîlpîind înspre departe, -
Pasăre, să-mi ții de frig,
De tristețe și de moarte”.

(Arcadie Suceveanu)

Nr.	Item	Puncte	
1	Propune câte un sinonim contextual pentru următoarele cuvinte: <i>sfânt, păcate, să ții</i> . <i>Sfânt - sarea</i> <i>Păcate - greșeli</i> <i>Să ții - să aperi</i>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Alcătuiește câte un enunț cu lexemele <i>murmur, dulce, farmec, a pîlpîi</i> , în sensurile definite: <i>Murmur - zgomot continuu, ușor și monoton, produs de unele fenomene naturale.</i> <i>Textul din sat avea un murmur deosebit de fermecător.</i> <i>Dulce - fig. care produce plăcere (vizuală, auditivă, olfactivă etc.).</i> <i>eliberarea ei dulce și amintea de elixirul fetei din trecut.</i>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

	Farmec – fig. ansamblu de calități ce trezesc admirație. Lăcrășele sale erau înestrate cu un farmec aparte, special. A pîlpîi – a arde neuniform și tremurînd, producînd pocnete ușoare. Focul pîlpîi în sobă, iar el își reamîntea de copilărie.		
3	Plasează în cite un enunț expresiile/locuțiunile: cu trup și suflet, din clipă în clipă, a avea aerul, a intra în sînge. Dară se dedăra copilor săi cu trup și suflet. Oaspeții urmau să vină din clipă în clipă. Copilul avea aerul unui om destul de înțelept. Ța intrat în sînge obiceiul de a se ține la sapte.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Explică, în spațiul propus, semnificația simbolului <i>pasăre</i> , în raport cu alt simbol din acest text. Păsările sunt acele ființe ce dansează în vînturi, avînd rolul de a alina durerea sufletească. În această poezie, simbolul „pasăre” reprezintă dragostea, fapt accentuat prin versul: „și atunci venea ea: Nufăr – pasăre – femeie”, în raport cu titlul: „ea, dragostea”. Altfel, „ploii”, care la trei metri de pîmînt se transformă în uimă, ambele simboluri evidențiază conflictul general de dragoste, relevat în versul: „cu sîngele-mi lega clipa de eternitate”.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	Interpretează, în spațiul rezervat, sugestia contextuală a figurii de stil subliniate în text (numește figura). Figura identificată - <u>metaforă</u> Metafora „O religie era” denotă o comparație ascunsă, amîm faptul că dragostea poate fi asemuită cu o religie, fiind înscrisă în sufletul omului, nu poate fi ajutată sau modificată, autorul subliniind importanța ei în ver- surile: „cu sîngele-mi lega clipa de eternitate...”. Precum religia conservează anumite valori și canoane, așa și iubirea se instalează-n inimă, indiferent de furcă sau soare, ea își menține cursul obișnuit.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
6	Comentează, în spațiul dat, titlul textului, în raport cu starea de spirit a eului liric. Titlul „ea, dragostea” presupune două trăsături de fiecare din noi, atunci cînd la ușa bobea. Cîl lîră este plasat în fața drumului amuzant, indicînd relevat în: „și atunci venea ea”. Starea de neliniște e amplificată în secvența: „cu trup și	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

	descură murmurul cîntecii țigăne”, precedată de uimire: „Alina de-a ei privire”, „semna în-o ploaie care se trans- forma în uimă”. Sentimentul de melancolie produs de iubire e binecunoscut în versul: „Vino iar!”, dorința de a o întoarce.		
7	Comentează, în 10-12 rînduri, mesajul global al textului, în raport cu afirmația lui Michelangelo: <i>Iubirea este aripa dăruită de Dumnezeu sufletului pentru a urca pînă la El.</i> În acest eseu, urmează: • Să formulezi mesajul global al poeziei (stări ale eului liric; figuri de stil; motive literare); • Să raportezi mesajul la titlul poeziei; • Să relaționezi mesajul cu citatul; • Să angajezi și să dezvolti ideea din citat. Iubirea e una din cele mai complete fenomene naturale, înestrate, inocentă și transparentă, precum o defructă de lăcrăș: „avea un farmec sfînt”. Prin intermediul epitetului „aer dulce”, se conturează suavitatea titlului, însoțită de metafora „o religie era”. Trăsăturile ființei om, la ușa dragostei, sunt atât de puternice ca și subtile, înțeleg el să fie blocat între rău și bine. Iubirea are puterea de a schimba complet ființa umană, de a o modela într-un fel, fapt ce ne face asemenea lui Dumnezeu, prin porun- ca evanghelică: „iubește-ți aproapele”. Ea generează simplitate, sinceritate, precum și un sfînt: „unde este totul simplu, aerul și rugerile nîmfi sunt”, deci acestea sînt roadele dragostei. Mesajul global al poeziei este puterea și caracterul iubirii.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SUBIECTUL AL II-LEA (28 de puncte)

Realizează, în limita a 1-1,5 pagini, o caracterizare a personajului *Ioana*, în baza fragmentului dat:

[Acțiunea are loc în toamna anului 1940, în satul Siliștea-Gumești, din Cîmpia Dunării.]

Într-o zi a lui Bircă îi spuse Ioanei: "Tu te-ai uitat la ăsta al lui Parizianu, alde Ștefan? La toate horele vine aproape de noi și zgîiește ochii la tine!!!" "De ce nu la tine?" se mirase Ioana. "De unde știi că la mine?" "Păi am vorbit cu el," zise a lui Bircă.

Și iată că deodată, la un an după aceste cuvinte, Ioana îi șopti acestei prietene: "Surată, am să te rog ceva, dar să nu spui la nimeni." "Bine, n-am să spun." "Treci diseară pe la Ștefan al lui Parizianu și spune-i că îl aștept la poartă."

Chemat la poartă de către această fată, Ștefan fu uimit... Dar se duse...

Ioana nu era la poartă, dar apărură îndată ce se opri el pe podișcă.

— Bună seara, Ștefane, sau n-ai gură, zise ea de lângă stîlp, văzînd că el tace.

Ștefan al lui Parizianu nu răspunse, dar se apropie de ea. Urmă o tăcere pe care tot ea o rupse:

— Am auzit că pleci! Și se miră cu o voce șoptită și batjocoritoare: Ei, cum pleci și nu-mi spui și mie?! Aștepti să trimit eu pe cineva să te cheme?

— Cum să n-aștept? îi șopti Ștefan. Să spună pe urmă prietena ta că... De mai mult de-un an de zile vin la horă să vorbesc cu tine și tu te faci că nu mă vezi... De cînd te-ai făcut mare ai uitat... Te faci c-ai uitat... Eu mă duc la București...

— Asta știu. Nu eram noi doi acuma aici, adăugă ea, dacă n-aș fi știut că pleci la București.

— Așa, murmură el. Și eu, care țineam la tine de cînd erai mică...

— Mai bine zi că eu am ținut la tine... De cîte ori treceam în drum spre biserică, te vedeam.

— Și dacă eu aș fi plecat la București fără să afli tu, niciodată nu mi-ai fi spus că țineai la mine? zise al lui Parizianu.

— De ce? se miră ea. Crezi că lumea e așa de mare? Ai fi aflat tu!

— Așa este, zise al lui Parizianu, dar dacă eu te-aș fi uitat?

— Cu atît mai bine, zise ea. Adică nu că ar fi fost bine, dar aș fi aflat și eu că m-ai uitat și te-aș fi uitat și eu. Adică de uitat nu te-aș fi uitat, de ce să mint, dar mi-aș fi luat gîndul de la tine. Și așa o să mi-l iau, că tot pleci, zise ea deodată cu o resemnare parcă veselă. Să ajungi bine la București, Ștefane, chiar dacă din pricina asta o să mă uiți, continuă ea și glasul îi tremura vizibil, de emoție sau poate de răcoare. Poate nu mă uiți! Să ajungi om mare! Dar dacă nu ajungi, Ștefane, întoarce-te, eu am să te aștept...

Marin Preda. *Delirul*.

În compoziția ta, vei ține cont de următoarele cerințe:

I. Stabilirea, prin două argumente, a tipului uman reprezentat de personaj.	5 6 puncte 5
II. Comentarea a două trăsături morale ale personajului respectiv.	6 6 puncte 6
III. Interpretarea adecvată a atitudinii Ioanei față de Ștefan.	4 4 puncte 4
IV. Exprimarea viziunii proprii, în raport cu una dintre ideile din secvența subliniată.	6 6 puncte 6
V. Formularea unei concluzii proprii cu referire la relația dintre Ioana și Ștefan.	3 3 puncte 3
VI. Referința convingătoare la un personaj similar, din alt text literar.	3 3 puncte 3

(ordinea încadrării parametrilor în text este la alegere, dar fiecare va începe din alineat)

În atenția candidatului!

Pentru redactarea itemilor din subiectul I și a compoziției de caracterizare a personajului, vei obține, suplimentar, 24 de puncte.

În acest scop, vei respecta următoarele condiții:

• organizarea corectă a ideilor în scris;	2 2 puncte 2
• utilizarea limbii literare;	4 4 puncte 4
• demonstrarea aptitudinilor de analiză și de interpretare critică;	4 4 puncte 4
• respectarea normelor de ortografie;	6 6 puncte 6
• respectarea normelor de punctuație;	5 6 puncte 5
• așezarea în pagină, încadrarea în limitele de spațiu.	2 2 puncte 2

Personajul propus spre caracterizare din fragmentul dat al operei „*Delirul*” de Marin Preda este o tinere, pe nume Ioana. Ea este tipul femeii inocente și visătoare, fapt evidențiat în secvențele: „Dar dacă nu ajungi, Ștefane, întoarce-te, eu am să te aștept...”, „continuă ea și glasul îi tremura vizibil”.

Protagonista este caracterizată, în acest fragment, de către spusele lui Ștefan și ea însuși se autocaracterizează. Direct, vorbele lui Parizianu o infatîșează ca pe o persoană rusinoasă, detaliu accentuat în spusele: „De mai mult de-un an de zile ven la horă să vorbesc cu tine și tu te faci că nu mă vezi...”. Analog, Ștefan remarcă o indiferență cu fațetele ei, afirmînd: „De cînd te-ai făcut mare ai uitat... Te faci c-ai uitat...”. Indirect, vorbele selecți folosesc drept indrumar pentru a-i descoperi personalitatea.

Expresia „Ioana nu era la poartă, dar apărură îndată ce se opri el pe podișcă”, amplifică părerea de tinerețate pe care o lasă ea. După modul de vorbire și abordare, tinerea poate fi reprezentată de trăsături conșiente, dezghețate, rapide, indicii relevante în propozițiile: „Bună seara, Ștefane, sau n-ai gură, zise ea lângă stîlp, văzînd că el tace.”, „Ei, cum pleci și nu-mi spui și mie?!” „Urmă o tăcere pe care tot ea o rupse”, „Ai fi aflat tu!”.

Ioana avea o atitudine serioasă față de Ștefan, caracterizată unii fel indragăstite, argument subliniat cu afirmația: „Preci diseară pe la Ștefan al lui Parizianu și spune-i că îl aștept la poartă.”. Faptul că l-a căutat cînd era să plece vorbește despre importanța lui pentru ea, la fel și suspărarea adolescentinut remarcată-n enunțul: „Ei, cum pleci și nu-mi spui și mie?!”. Adiacent, spusele sale oferă o imagine elard, referitor la sentimentele ei: „eu am finut la tine...”, „De este ori treceam în drum spre biserică, te vedeam.”.

Relația dintre Ioana și Ștefan era una comună, ambii se înbeau, cuot din copilărie, fapt elustent și de al lui Parizianu: „La toate horele vine aproape de noi și zgîncește celui la tine!!!”, „Păi am vorbit cu el”. La fel, Ștefan afirmă: „ven la horă să vorbesc cu tine și tu te faci că nu mă vezi...”, „și eu, care ținam la tine de cînd erai mică...”.